

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över Stöd vid korttidsarbete – omedelbar verkställighet av beslut (promemoria)

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

I remissen ingår förslag till ändring i lag om stöd vid korttidsarbete (2013:948).

I sak anges förslaget innebära att beslut som Tillväxtverket fattar enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete ska gälla omedelbart. Det föreslås även att det införs tretton nya bestämmelser om bland annat besluts verkställbarhet, återbetalningsskyldighet, avbetalning, anstånd, indrivning, förbud mot överlåtelse och preskription.

Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 15 november 2021 och tillämpas första gången för beslut som fattas efter ikraftträdandet.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

I remissen anges följande. Den 7 april 2020 trädde ett nytt system för stöd vid korttidsarbete i kraft (prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:199). Systemet är ett komplement till det tidigare systemet. Stöd enligt det nya systemet kan lämnas under en begränsad tid till arbetsgivare som på grund av tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter behöver införa korttidsarbete. Stödet administreras av Tillväxtverket och lämnas efter att verket beslutat om godkännande för stöd. Ett godkännande får bara lämnas om

1. arbetsgivaren har fått tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter,
2. de ekonomiska svårigheterna har orsakats av något förhållande utom arbetsgivarens kontroll,
3. de ekonomiska svårigheterna inte rimligen hade kunnat förutses eller undvikas, och
4. arbetsgivaren har använt sig av andra tillgängliga åtgärder för att minska kostnaden för arbetskraft.

Stödperioden är begränsad till sex månader i följd med möjlighet till förlängning i ytterligare tre månader. Under 2020 har systemet för stöd vid korttidsarbete använts i stor utsträckning. Enligt Tillväxtverkets uppgifter har ca 90 000 företag ansökt om stöd. Av dessa har ca 74 000 företag beviljats preliminärt stöd på sammanlagt ca 32 miljarder kronor. Totalt har ca 590 000 anställda omfattats av korttidspermittering under 2020.

Vidare anges i remissen att arbetsgivaren är i vissa fall skyldig att betala tillbaka preliminärt stöd. Detta gäller bland annat om den tillämpade genomsnittliga arbetstids- och löneminskningen inte motsvarar en av de tre nivåerna för arbetstids- och löneminskning eller inte har stöd i avtal. Om en arbetsgivare är återbetalningsskyldig för stöd som har lämnats ska Skatteverket, eller Tillväxtverket om stödet lämnas efter godkännande, besluta att återkräva beloppet.

I remissen anges att förslaget syftar dels till att säkerställa att beslut om återkrav av stöd vid korttidsarbete följs, dels att underlätta Tillväxtverkets hantering av fordringar och möjliggöra en mer effektiv hantering av återkrav. Enligt Finansdepartementet en viktig faktor för ett effektivt förfarande vid återkrav är att tiden från det att en fordran fastställs till dess att den kan överlämnas för indrivning är kort. Vidare anges att förslaget skulle innebära ökad kontrolleffektivitet eftersom obetalda återkrav kan överlämnas till Kronofogdemyndigheten och bli föremål för verkställighet snabbare än om återkravet först måste vinna laga kraft.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte med förslaget godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Det anges i konsekvensutredningen att inte göra någon förändring alls skulle innebära att dagens situation kvarstår, vilket innebär sämre kontrolleffektivitet och sämre möjligheter att återkräva felaktigt utbetalt stöd.

Vidare anges att det inte finns några alternativa lösningar för att uppnå de syften som nämnts ovan.

Regelrådet gör följande bedömning. Beskrivning av effekter av om ingen reglering kommer till stånd kan godtas. Regelrådet har däremot inte kunnat utläsa en beskrivning av alternativa lösningar i konsekvensutredningen. Såvitt Regelrådet förstår förslaget finns det inte några alternativa lösningar för att uppnå syftet med förslaget. Det hade varit önskvärt att förslagsställaren hade beskrivit detta kortfattat. Mot bakgrund av förslagets karaktär finner Regelrådet att befintlig beskrivning av alternativa lösningar i detta ärende är godtagbar.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I konsekvensutredningen anges att förslaget bedöms vara förenligt med EU-rätten.

Regelrådet gör följande bedömning. Normalt sett kan det ofta vara lämpligt att förklara på vilken grund en bedömning av förslaget överensstämmer med EU-rätten görs. I detta fall finner Regelrådet att det är tydligt att förslaget motiveras av de nationella förutsättningar och Regelrådet finner inte något som uppenbart talar emot förslagsställarens bedömning.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Det anges i remissen att de nya bestämmelserna bör träda i kraft så snart som möjligt. Författningsändringarna bör därför enligt förslagsställaren träda i kraft den 15 november 2021. Vidare

anges att de nya bestämmelserna bör tillämpas första gången för beslut som fattas efter ikraftträdandet. Inget anges om behov av speciella informationsinsatser.

Regelrådet gör följande bedömning. Det hade varit önskvärt om förslagsställaren mer utvecklat hade redogjort för de överväganden som ligger bakom valet av tidpunkt för ikraftträdande. Eftersom det främsta motivet för valet av tidpunkt ändå framgår kan befintlig beskrivning anses tillräcklig. Regelrådet har däremot inte kunnat utläsa en beskrivning av behov av speciella informationsinsatser i konsekvensutredningen. Avsaknaden av sådan beskrivning medför att konsekvensutredningen är ofullständig i denna del.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande godtagbar.

Regelrådet finner redovisningen av behov av speciella informationsinsatser bristfällig.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen anges följande. På grund av att systemet med stöd vid korttidsarbete varit i bruk under kort tid råder stor osäkerhet om hur många företag som årligen kommer att påverkas av det aktuella förslaget. Under 2020 har ca 74 000 företag beviljats stöd vid korttidsarbete. Enligt förslagsställarens bedömning förväntas de nya bestämmelserna träda i kraft vid mer normala ekonomiska förhållanden och vid den normala utformningen av stöd vid korttidsarbete, där statens stöd motsvarar en tredjedel av kostnaden för det nedsatta stödet i stället för 75 procent. Därför förväntas antalet årligen berörda företag i genomsnitt vara betydligt lägre.

Vidare anges att i proposition (2019/20:132) uppskattades att ca 200 företag per år kan förväntas kvalificera sig för och uppbära stöd vid korttidsarbete vid en balanserad konjunktur (d.v.s. när ekonomin varken befinner sig i hög- eller lågkonjunktur). Givet att 50 procent av dessa skulle bli aktuella för återbetalning och antagandet att 10 procent av dessa inte betalar i tid, berörs ca 10 stycken företag.

Därutöver anges att det i dagsläget saknas uppgifter om utbetalt stöd uppdelat på företagsstorlek, det är därför inte möjligt att säga något om hur många små kontra större företag som förväntas påverkas av förslaget. När det gäller uppdelning på bransch, återfinns så här långt flest antal företag med beviljat stöd inom Verksamheter inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik, Handel respektive inom Hotell och restaurangverksamhet. Enligt förslagsställaren är det dock osäkert om företag i dessa branscher i första hand kommer att påverkas av det aktuella förslaget.

Regelrådet gör följande bedömning. Uppgifter om bransch och antal företag som berörs av förslaget är tillräckligt tydliga givet förutsättningar i ärendet. Vad sedan gäller storlek på berörda företag vill Regelrådet anföra följande. Om det finns uppgifter om vilka branscher som har sökt och fått tidigare stöd under 2020, borde det vara möjligt att i förekommande fall ha en uppfattning om det är vanligt med företag i en viss storlek i de aktuella branscherna. Även om detta inte skulle vara en rimlig metod att basera antaganden på är det inte uppenbart vare sig att det skulle vara omöjligt att samla in information på annat sätt eller om några försök har gjorts. Det borde ha kunnat anges i vart fall någonting om vilka försök att få uppgifter om företags storlek som har gjorts.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån antal och bransch godtagbar.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån storlek bristfällig.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

I konsekvensutredningen anges att förändringen inte innebär någon ökad administrativ börda för företagen.

Regelrådet gör följande bedömning. Regelrådet finner det svårt att se att förslaget skulle medföra någon väsentlig påverkan på företags administrativa kostnader. Det hade varit önskvärt om förslagsställaren hade utvecklat skälen för sin bedömning.

Regelrådet finner redovisning av berörda företags administrativa kostnader godtagbar.

Andra kostnader och verksamhet

I konsekvensutredningen anges att förslaget bedöms förändra situationen endast för de företag som inte betalar in begärt belopp i tid. Vidare anges att de företag som inte betalar i tid påverkas i så mån att fordran kan lämnas till Kronofogdemyndigheten för indrivning direkt efter förfallodagen. Vilket innebär att det inte längre blir möjligt att få en frist med betalning eller undkomma indrivningsåtgärder genom att hålla sig undan delgivning.

Vidare anges att för de företag som erhåller ett felaktigt återkrav bedöms förslaget inte innebära någon påtagligt ökad risk för negativa konsekvenser. Den enskilda arbetsgivaren har fortfarande möjlighet att överklaga beslutet om återkrav och kan även beviljas anstånd med betalningen.

Regelrådet gör följande bedömning. Uppgifter om berörda företags andra kostnader och verksamhet är tillräckligt tydliga givet förutsättningar i ärendet.

Regelrådet finner redovisning av berörda företags andra kostnader och verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

I konsekvensutredningen anges följande. Genom att försvåra för oseriösa företag att utnyttja systemet kan förslaget bidra till att en mer rättvis konkurrens uppstår på marknaden, även om den snedvridande effekten av oseriösa företag i dagsläget inte ska överdrivas.

Regelrådet gör följande bedömning. Det är positivt att det finns en information om hur förslagsställaren ser på konkurrensförhållandena för berörda företag. Regelrådet kan inte se någon uppenbar påverkan på konkurrensförhållanden som kunde och borde ha tagits upp. Beskrivningen är därför tillräcklig. Regelrådet finner redovisningen av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

I remissen anges att de föreslagna ändringarna inte bedöms påverka företagen på några andra sätt.

Regelrådet gör följande bedömning. Regelrådet finner ingenting i förslaget som uppenbart talar emot förslagsställarens bedömning och beskrivningen kan därför anses tillräckligt tydlig.

Regelrådet finner redovisningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

I konsekvensutredningen anges följande. Ingen särskild hänsyn bedöms behövas tas till små företag vid reglernas utformning då reglerna är generella och påverkar stora och små företag på samma sätt.

Regelrådet gör följande bedömning. Regelrådet ställer sig något frågande till förslagsställarens bedömning att det inte finns behov av att ta särskild hänsyn till små företag. Detta eftersom förslagsställarens beskrivning framstår som något förenklad. Även om förslagsställarens bedömning skulle vara riktig så har det inte förklarats tillräckligt väl.

Regelrådet finner redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning bristfällig.

Sammantagen bedömning

Regelrådet finner att konsekvensutredningen i några avseenden, informationsinsatser och storleken på berörda företag samt särskild hänsyn till små företag, brister i kvalitet. De övriga företagsrelevanta aspekter uppfyller dock kvalitetskraven, vilket är avgörande för helhetsbedömningen.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 26 maj 2021.

I beslutet deltog Elisabeth Thand Ringqvist ordförande, Cecilia Gunne, Hans Peter Larsson, Claes Norberg och Lennart Renbjer.

Ärendet föredrogs av Steven Wall.

Elisabeth Thand Ringqvist
Ordförande

Steven Wall
Föredragande